

ممدوده: بدایه النمو، از المرفوعات تا آخر

۱. در آیه شریفه «فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ» کدام نقش، نائب فاعل شده است؟

- ا. مفعول به ☐ ب. جار و مجرور ☐ ج. مفعول فيه ☐ د. مصدر ☐

۲. کدام جمله در مورد «عسی» صحیح است؟

- ا. اسم فعل است ☐ ب. فعل جامد است ☐
ج. الحاق «أن» به خبر آن، واجب است ☐ د. به معنای «شروع حصول خبر» است ☐

۳. تعریف «تحدیر» چیست؟

- ا. تخصیص حکم مذکور لضمیر حاضر باسم معرفة بعده ☐ ب. تنبیه مخاطب علی امر محبوب لیفعله ☐
ج. تنبیه مخاطب علی امر مکروه لیجتنبه ☐ د. هی نداء من یتفجّع علیه أو یتوجّع منه أو له ☐

۴. کدام مستثنی همیشه منصوب است؟

- ا. مستثنای به «غیر» و «سوی» ☐ ب. مستثنای به «حاشا» و «خلا» ☐ ج. مستثنای به «لَمَّا» ☐ د. مستثنای به «لیس» ☐

تشریحی

۱. در هر مثال، حکم مبتدا از نظر تقدیم یا تأخیر چیست؟ چرا؟

- ا. «يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَقَرُّ»: ب. «وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا»: ج. «فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ»: د. «وَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰلِحُونَ»:
* الظرف باعتبار الإعراب و البناء علی قسمین ... و باعتبار دوام وقوعها مفعولاً فيه و عدمه علی قسمین ...

۲. اقسام مورد نظر را نام برده، برای هر کدام مثالی بنویسید.

۳. در هر یک از مثال‌های زیر، مفعول و شکل آن را بیان کنید.

- ا. «أَيُّجِبُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا»: ب. «إِيَّاكَ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»: ج. «قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ»: د. «ذَهَبَ اللَّهُ بُنُورَهُمْ»:
۴. اصل در استعمال مفعول مطلق چیست؟ ب. شکل‌های سه گانه مفعول مطلق را همراه مثال بنویسید.

۵. در مثال‌های زیر، «تقدیم خبر حروف مشبهة بالفعل بر اسمش» چه حکمی دارد؟ چرا؟

- ا. «إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ»: ب. «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَى»: ج. «إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا»: د. «إِنَّ فِي الدَّارِ صَاحِبَهَا»
* الأصل أن تكون الحال نكرة و ذوالحال معرفة و الأصل فی ذی الحال و العامل الذکر.

۶. اصل‌های مذکور را بر آیه «وَأَتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا» تطبیق دهید.

۷. «تمییز ذات» را تعریف کرده، برای آن مثالی بنویسید. ب. چهار مورد از موارد «تمییز ذات» را نام ببرید.

۸. احکام مضاف و مضاف‌الیه در اضافه معنوی را بنویسید.

۹. اقسام چهارگانه و شکل‌های پنج‌گانه بدل را نام ببرید.